

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СОЦІОЛОГІЯ

Освітньо-професійна програма Політологія

Спеціальність – 052 Політологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Подлесна Ганна,

к. псих. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін



Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент



Назва навчальної дисципліни	Соціологія обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Подлесна Анна , к. псих. н., доцент, здоцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: ganna.podliesna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/podliesna-ganna-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Історія та культура України», «Університетська освіта», «Основи політології».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами соціології як науки, формування у майбутніх фахівців (бакалаврів) системи знань з питань сучасної соціальної системи суспільства; виховання грамотної особистості, здатної орієнтуватися в сучасних соціальних явищах і подіях..

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти соціологічного світогляду щодо розкриття соціальних явищ і процесів, що пронизують соціальні взаємодії людей у різних вимірах суспільного життя та повсякденності; розвиток вміння послуговуватися категоріальним апаратом соціології, її методами дослідження, а також теоретичними та концептуальними напрацюваннями.

Компетентності		Програмні результати
загальні	фахові	
ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)	ФК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. ФК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. ФК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. ФК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. ФК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології,	ПРН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності ПРН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. ПРН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

<p>суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.</p>	<p>політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності. ФК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. ФК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.</p>	<p>ПРН15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p>
--	--	--

Методи навчання:

Програмні результати навчання	Методи навчання
<p>РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності</p>	<p>словесні методи (лекція) практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (конспектування, підготовка реферату) методи самостійної роботи вдома (усні та письмові домашні завдання) методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду) методи усного контролю (усне опитування) методи письмового контролю (написання словника, таблиць) комп'ютерні і мультимедійні методи: (використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання в системі Moodle, Google Meet)</p>
<p>РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p>	<p>словесні методи (лекція) практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (конспектування, підготовка реферату) методи самостійної роботи вдома (усні та письмові домашні завдання) методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду) методи усного контролю (усне опитування) методи письмового контролю (написання словника, таблиць) комп'ютерні і мультимедійні методи: (використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання в системі Moodle, Google Meet)</p>
<p>РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p>	<p>словесні методи (лекція) практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (конспектування, підготовка реферату) методи самостійної роботи вдома (усні та письмові домашні завдання) методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду) методи усного контролю (усне опитування) методи письмового контролю (написання словника, таблиць) комп'ютерні і мультимедійні методи: (використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання в системі Moodle, Google Meet)</p>
<p>РН15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних</p>	<p>словесні методи (лекція) практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (конспектування, підготовка реферату) методи самостійної роботи вдома (усні та письмові домашні завдання)</p>

методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.	методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду) методи усного контролю (усне опитування) методи письмового контролю (написання словника, таблиць) комп'ютерні і мультимедійні методи: (використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання в системі Moodle, Google Meet)
--	---

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.
- Тема 2. Протосоціологія (розвиток соціального знання від античності до О. Конта)
- Тема 3. Історичний розвиток соціологічної думки у країнах Західної Європи та Росії.
- Тема 4. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.
- Тема 5. Суспільство як система.
- Тема 6. Соціальні зміни та питання суспільного розвитку.
- Тема 7. Соціальні інститути. Типологія соціальних інститутів.
- Тема 8. Соціальна структура суспільства.
- Тема 9. Особистість у системі соціальних зв'язків.
- Тема 10. Методика та техніка соціологічних досліджень
- Тема 11. Соціологія сім'ї та шлюбу.
- Тема 12. Соціологія молоді.
- Тема 13. Соціологія конфлікту.
- Тема 14. Економічна соціологія.
- Тема 15. Соціологія політики.
- Тема 16. Соціологія культури.
- Тема 17. Соціологія девіантної поведінки.
- Тема 18. Соціологія релігії.
- Тема 19. Етносоціологія.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120. Кількість кредитів – 4. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПРН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності	25	25	15	опитування, виконання навчальних завдань, виконання

ПРН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	25	25	15	завдань самостійної роботи, звіт соціологічного дослідження, реферат-презентація, залік
ПРН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	25	25	15	
ПРН15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу	25	25	15	
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				
	Виконання практичних завдань	Опитування	Самостійна робота	Звіт соц. дослідження Реферат, - презентація	Разом по темі
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.	1	-	2	10	3
Тема 2. Протосоціологія (розвиток соціального знання від античності до О. Конта).	1	2	2		5
Тема 3. Історичний розвиток соціологічної думки у країнах Західної Європи та Росії.	1	-	2		3
Тема 4. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.	1	2	2		5
Тема 5. Суспільство як система.	1	2	2		5
Тема 6. Соціальні зміни та питання суспільного розвитку.	1	-	2		3
Тема 7. Соціальні інститути. Типологія соціальних інститутів.	1	2	2		
Тема 8. Соціальна структура суспільства.	1	2	2		
Тема 9. Особистість у системі соціальних зв'язків.	1	2	2		
Тема 10. Методика та техніка соціологічних досліджень.	-	2	4		
Тема 11. Соціологія сім'ї та шлюбу.	1	2	2		
Тема 12. Соціологія молоді.	1	2	2		
Тема 13. Соціологія конфлікту.	1	2	2		
Тема 14. Економічна соціологія.	1		2		
Тема 15. Соціологія політики.	1	2	2		
Тема 16. Соціологія культури.	1	2	2		

Тема 17. Соціологія девіантної поведінки.	1	-	2	8	100
Тема 18. Соціологія релігії.	1	-	2		
Тема 19. Етносоціологія.	1	-	2		
Разом	18	24	40	18	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Горлач Микола, Кремень Василь, Волович Володимир Соціологія. Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 808 с.
2. Кузьменко Тетяна Соціологія. Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 320 с.
3. Нестуля Олексій, Нестуля Світлана Соціологія. Практикум: Модульний варіант. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 272 с.
4. Нечитайло Ірина Сучасна соціологія освіти. Від соціологічної теорії до освітньої практики. К.: Кондор. 2019. 296 с.
5. Титаренко Оксана Соціологія. Навчальний посібник. К.: Дакор. 2020. 210 с.
6. Требін М. П. Соціально-політичні студії : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 696 с.
7. Ткаля, І.А., Гусева, А.Г., Сергеева, О.А. Culture and Communication / Соціологія англійською мовою. Культура та комунікація : навч. посіб. для студентів-соціологів 2-ге вид., випр. та доп. Харків: ХНУ ім.В.Н. Каразіна, 2010. 168 с.
8. Howard S. Becker Outsiders: Studies In The Sociology Of Deviance Paperback. London. Free Press. 224 p.
9. Rob Webb, Hal Westergaard, Keith Trobe, Annie Townend AQA A Level Sociology Book One Including AS Level: Book one Paperback. London. Napier Press. 286 p.
10. The Sociology Book: Big Ideas Simply Explained Kindle Edition. London. DK. 638 p.

Допоміжні

1. Болотіна Є. В., Мішура В. Б. Соціологія: К.: Центр навчальної літератури, 2007. 128 с.
2. Волович В.І. Соціологія: К.: Центр учбової літератури, 2009. 808 с.
3. Городяненко В.Г. Соціологія: підруч. К.: Видавничий центр Академія, 2002. 560 с.
4. Нестуля О. О. Соціологія: К.: Центр учбової літератури, 2009. 272 с.
5. Піча В.М. Соціологія: Загальний курс. К.: Каравела, 2000. 248 с.
6. Практикум з соціології: / ред. В.М. Піча. Львів : Новий Світ-2000, 2007. 368 с.
7. Сірий Є. В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії. К.: Атіло, 2004. 480 с.
8. Соціологія: Курс лекцій: Львів : Новий Світ - 2000, 2002. 312 с.
9. Соціологія: підручник для студентів вузів / за ред. В.Г. Городяненка. 3-е вид., перероб. і доп. К.: Академія, 2008. 544 с.
10. Соціологія: терміни, поняття, персоналії, схеми, таблиці. / ред. В.М. Піча. К.: Каравела; Львів : Новий Світ-2000, 2002. 480 с.

Інформаційні ресурси:

1. Дворецька Г. В. Соціологія : навч. посіб. / Г. В. Дворецька. Вид. 2-ге, перероб. і доп. К. : 2002 472 с. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-67.html>.
2. Кузьменко Т. М Соціологія : навч. посібн. / Т. М. Кузьменко. К. : Центр учбової літератури, 2010. 320 с. URL : <http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/social/Sociologiya-Kuzmenko2010.pdf>
3. Малахова Ж. Д. Викладання соціології: досвід інноваційних прийомів: навч. посіб. / Ж. Д. Малахова, В. М. Огаренко. К. : Центр учбової літератури, 2008. 280 с. URL : http://www.studmed.ru/malahova-zhd-ogarenko-vm-vikladannya-socologiyi-dosvd-nnovacynih-priyomv_f22ee137f01.html
4. Подольська Є. А. Соціологія : 100 питань – 100 відповідей / Є. А. Подольська, Т. В. Подольська. К.: Інкос, 2009. 353 с. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-176.html>
5. Примуш М. В. Загальна соціологія : навч. посіб. К. : Професіонал, 2004. 590 с. URL : <http://referaty-kursovye-konspekty.ru/c12/4bm5w/>
6. Сірий Є. В. Соціологія : навч. посіб. К. : Атіка, 2004. 480 с. URL : http://www.big-lib.com/book/48_Sociologiya

7. Сокурянська Л. Г. Вступ до соціології : навч. посіб. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. 260 с. URL : <http://karazinbook.univer.kharkov.ua/sites/default/files/books/sokyranska.pdf>
8. Соціологія : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда, А. П. Бовтрук, Г. В. Дворецька та ін. К. : КНЕУ, 1999. 124 с. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-39.html>
9. Соціологія : підручник / за ред. В. Г. Городяненка. 3-є вид., доп. і перер. К. : «Академія», 2006. 544с. URL : <http://readbookz.com/books/195.html>
10. Соціологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. Закладів. 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І. Докаша. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с. URL: <http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf>
11. Юрій М. Ф. Людина і світ : підручник. К. : Дакор, 2006. 460 с. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-178.html>